

Kristieši pasaulē

(Turpinājums no 10. lpp.)

māti, sievastēvu; vēl bija viens slepkavības gadījums un divi draudzes locekļu piederīgie, kuri vēl nebija kristieši. Tāda bija Dieva atbilde uz manu lūgšanu. Jāuzmanās – ko lūdz, to var arī dabūt!

G. Kā tavas kalpošanas laikā Dievs darījis Savu darbu?

S. Pēc laika nodibinājām vēl vienu draudzi, tad vēl vienu. Nu esmu mācītājs trijās draudzēs. Pirmajā draudzē šobrīd ir apmēram 60 draudzes locekļu. Kopā šajās trīs draudzēs ir apmēram 250 locekļu. Ulanbatorā ir arī piecas norvēģu dibinātās draudzes, kurās kalpo viens mācītājs – viņam gan ir vairāki palīgi, un vēl divas somu misionāru dibinātās draudzes. Šīs desmit draudzes tad arī pārstāv Evaņģēliski luterisko baznīcu Mongolijā. Kopā varētu būt kādi 600 luterāņi. Nav daudz, bet mums ir vēl dažas iecerēs. Pagājušajā gadā kopā ar Metjū Haizi nodibinājām luterāņu laju līderu skolu. Tajā māca Metjū pats, reizēm viesojas arī kāds cits pasniedzējs. No manām trim draudzēm šajā skolā mācās 11 draudžu locekļi. Pavisam šajā skolā šobrīd ir apmēram 25 studenti. Ceram, ka skola darbosies un spēs sagatavot jaunus Kristus kalpus, labus palīgus. Galu galā – tas taču nav mūsu, bet Kristus darbs.

Manu draudžu dzīve ir diezgan rosīga – protams, notiek regulāri dievkalpojumi, arī Bībeles stundas, tās vadu es pats; mums ir arī sieviešu grupa, svētdienas skola, jauniešu grupa, lūgšanu grupa, – no trešdienas līdz pat svētdienai katru dienu kaut kas notiek. Ar

prieku vēroju, kā draudzes locekļi pieaug Kristū, īpaši tie, kuri parādās ne tikai svētdienās. Tā nu tas ir – ja esi tikai svētdienas kristietis, tad daudz biežāk gadās nomaldīties un sāpināt gan sevi, gan citus. Mēs taču nepiederam Dievam tikai svētdienās, bet ikkatru mīļu brīdi, tāpat arī Kristus par mums rūpējas ik mirkli. Ja negribam Viņam to ļaut, tad paši vien ciešam.

G. Kāds ir dievkalpojums tavās draudzēs?

S. Dievkalpojumi mums ir nedaudz citādāki nekā vajadzētu, nekā gribētos. Daudzus gadus budisms Mongolijā bija vadošā reliģija. Tas kļuvis arī par daļu no kultūras. Mongolis – tād budists. Protams, nereti, ja pajautā, kāds tad tu īsti budists esi, izrādās, ka – ar muti vien. Tomēr cilvēkiem ir izveidojušies noteikti priekšstati, kādi rituāli piederas budismam, kādi ne. Tā, piemēram, mēs nevaram dievkalpojumos izmantot nedz sveces, nedz balto mācītāja tērpu, nedz arī kādus altāra greznojumus, jo tas viss cilvēkiem uzreiz saistās ar budismu. Ahā, jūs jau te darāt to pašu, ko budistu klosteros! Mēs sargāties, lai arī šādas lietas cilvēkus nemaldinātu. Tāpēc dievnāmā un dievkalpojumā mums viss ir ļoti vienkāršs, gandrīz kā skolā. Ir vien altāris, krusts un pulsts, no kuras sludina. Taču pamazām cilvēki sāk saprast, kas un kā. Svētkos atļaujamos dievnamu arī nedaudz izgreznot.

Mongoļu valodā kristīgā literatūra gandrīz nav pieejama. Ir pārtulkots Lutera *Mazais* un *Lielais katehisms*, arī Lutera

Pāvila vēstules galatiešiem skaidrojums. Pašlaik tiek tulkota *Vienprātības grāmata*. Bijām to uzticējuši veikt kādam baptistu brālim, bet viņš to ne vien pārtulkoja no angļu valodas uz mongoļu, bet arī no luterāņu ticības uz baptistu ticību. Kam tulkojot nepiekrita, to bija izmainījis pēc savas saprašanas. Lasu un brīnos, kaut kas nav tā, kā vajag. Nu tulkošana jāveic no jauna.

G. Ko tu novēlētu saviem ticības brāļiem un māsām Latvijā?

S. Es katru dienu priedējos par mūsu luterisko mācību. Tā ir tik ļoti orientēta uz Kristu, tik ļoti no Kristus nākoša, tik spēcinošs Evaņģēlijs! Un Sakramenti – paša Kristus klātbūtne! Un katehisms – nevienam citam Mongolijā nav tik labu mācību materiālu kā Lutera katehismi. Nevienam! Jums Latvijā luteriskā baznīca pastāv jau ilgu laiku un daudzas lietas, par kurām mēs jūšojam un pateicamies Dievam, šķiet pavisam parastas.

Mīļie, nav nekā labāka par Dievu, kurš pats nāk pie mums un pats runā ar mums! Nav nekā labāka kā klausīties un lasīt Viņa vārdus, un nav nekā labāka kā būt kopā ar augšāmcelto Kristu Viņa paša rīkotajā Mielastā. Mēs tik daudz esam saņēmuši no luteriskās baznīcas, ka gribas arī ar jums dalīties priekā. Lai Dievs ļauj jums saredzēt Viņa darbus ar gara acīm un pilda arī jūsu sirdis ar prieku un pateicību ikreiz, kad Viņa vārdu dzirdat un Viņa Mielastu baudāt! Tiksimies Mielastā! ܩܘܪܘܢܐ

Kristības, iesvētības Padomes ziņas

2011. gada 5. jūnijā
kristīts Roberts Augusts Krēsliņš

19. jūnijā kristīti
Niks Ralfs Ozoliņš, Ričards Raitis Jēgers
kristīta un iesvētīta Laila Kundziņa
iesvētīts Jānis Zvejnieks

10. jūlijā kristīta un iesvētīta
Gundega Višņevska

17. jūlijā kristīts Jēkabs Jānis Reiniks

21. augustā kristīta un ievētīta
Inna Rubene un Elīza Priževoiča

11. septembrī
kristīts Markuss Eduards Buškevičs
kristīti un iesvētīti
Justīne Štāle, Inese Spārņa, Viesturs Spārns

2011. gada 25. septembrī
iesvētīta Elīna Stūrmane

BIKERU DRAUDZES AVĪZE

Redakcija:
Bīķernieku 146, Rīga, LV-1079
e-pasts: bikeru.avize@e-apollo.lv
(C) Bīķeru evaņģēliski luteriskā draudze

Aigars Lūsis

Vasaras laikā draudzes padomes sēdes netika sasauktas, taču 16. jūlijā notika draudzes kop-sapulce. Tā gan nebija kupli apmeklēta – piedalījās nedaudz vairāk par 20 draudzes locekļiem. Sapulcē noklausījāmies ziņojumus par draudzes statistiku, finansiālo situāciju, pārskatu par Svētdienas skolas un diakonijas darbu, kā arī pārrunājām citus būtiskus jautājumus. Nākamgad draudzes kopsapulcē ir paredzētas draudzes padomes vēlēšanas, tāpēc acinām draudzes locekļus būt aktīvākiem.

Bet rudenī draudzes padome darbu ir atsākusi. Lūk, īsi par svarīgāko.

1. SIA *Homburg Management* turpina pildīt nomas līgumā paredzētās saistības un ir veikusi pārskaitījumu 10 000 EUR + PVN (kopējā šogad pārskaitītā summa ir 42.700+ PVN).

2. Padomes priekšnieka nepareizi organizēta darba dēļ neveiksmīgs ir bijis uzsāktais āra kāpņu remonts baznīcas priekšā. Lai labotu pieļautās kļūdas ir nolemts veikt kāpņu izbūvi pēc ainavu

arhitektes Daigas Veinbergas projekta (ar skices projektu varēsiet iepazīties torņa telpā). Aptuvenās plānotās projekta izmaksas ir 9000 latu.

3. Dievnāmā turpinās remontdarbi, tuvākajā laikā esam iecerējuši veikt atlikušo logu, palodu nomaīņu un citus darbus.

4. Draudzes padomē tiek spriests par Ķestermaijas remonta iespējām un termiņu. Remontdarbus varēsim uzsākt ne agrāk kā 2012. gadā, kad tiks saņemta nomas maksa no SIA *Homburg Management* 105 000 EUR apmērā. Ir doma, ka bijušā ģimele Klerfelda dzīvoklī varētu tikt ierīkotas telpas Svētdienas skolai, bet pārējās mājas daļa būtu piemērojamas draudzes mācītāja dzīvošanai.

5. Nolemts meklēt jaunu vietu draudzes noņemtes rīkošanai. Draudzes padome ir uzdevusi Ilzei Minkevičai, Aldim Grundem un Ģirtam Priekulim izpētīt citus variantus. Ja kādam ir zināma piemērota vieta draudzes noņemtes rīkošanai, lūdzam par to informēt atbildīgos cilvēkus. ܩܘܪܘܢܐ

BIKERU DRAUDZES AVĪZE

Nr. 2 (40)

2011. gada novembris

Nāc, Tu, latvju Pestītāj!

Dievs, kas radījis pasauli un visu, kas tajā, Viņš, debesu un zemes Kungs, nemājo cilvēka roku celtos tempļos, un Viņam nekalpo cilvēka rokas, it kā Viņam kā trūktu, Viņš pats dod visiem dzīvību, elpu un visu. No viena cilvēka Viņš radīja visas cilvēku tautas, likdams tiem dzīvot pa visu zemes virsu, iepriekš nolīcis laikus un robežas, kur tiem dzīvot, lai tie meklētu Dievu un kaut taustoties censtos Viņu atrast, – lai gan Viņš nav tālu nevienam no mums.

(Apd 17:24–27)

18. novembris mūsu tautas dzīvē ir īpaša diena, kurā mēs pieminam un svinam mūsu valsts proklamēšanas atceri. Šogad mēs atzīmējam šī notikuma 93. gadadienu. Daudz vai maz? Lūkojoties no vēstures perspektīvas, necik daudz jau nav. Turklāt, ja vēl atreķinām 50 okupācijas gadus, tad tāds nieks vien sanāk. Tomēr nevajadzētu arī 43 Dieva dāvatos neatkarības gadus novērtēt par zemu.

Pasaules vēsture un šodienas notikumi ir diezgan neparasta "grāmata", kurā var izlasīt ļoti noderīgas lietas. Piemēram, grieķu tauta parasti tiek uzskatīta par demokrātijas šūpuli. Tas varētu nozīmēt, ka šajā ziņā tai būtu jābūt citām tautām tālu priekšā. Tomēr šodienas notikumi parāda, ka tās izpratne par demokrātiju nav neko daudz tālāk tikusi par tiem laikiem, kad to pirms gandrīz divarpus tūkstoš gadiem asi kritizēja šīs demokrātijas tēvs – Sokrāts; demokrātijas izpratne grieķu tautā vēl aizvien ir tikpat kā šūpuli.

Pasaulē ir kultūras un tautas ar vēl daudz senāku un bagātāku valstiskuma pieredzi (piemēram, Irāka, Irāna, Ķīna, Itālija), bet tas tām nav vienmēr palīdzējis būt par paraugu citām tautām un valstīm. No tā mēs saprotam, ka dziļi pagātnes varoņdarbi un galvu reibinoši panākumi agrākos laikos nenodrošina nākamajam paaudzēm sekmīgu ceļu un pareizu izvēli. Reizēm notiek tieši otrādi. Atcerēsimies, kas notika ar vācu tautu, kad nacionāl-sociālisti sāka modināt vācu tautas "varoņgaru" un pār mēru cildināt senos

varoņus – imperatoru Frīdrihu, sauktu Rudbārdi (Barbarosu), teitoņu un vācu viduslaiku bruņinieku ordeņus u.c.; pat Luters tika ierauts šajā tautas "varoņgara" modināšanas un izsaukšanas akcijā. Turklāt tas viņiem izdevās pat vēl daudz labāk, nekā sākumā bija cerēts. Kas no tā visa sanāca un kādas neizsakāmas ciešanas tas radīja Dievam mīļajā vācu tautā un citās tautās, mēs visi vairāk vai mazāk zinām. To pašu mēs varam sacīt arī par daudzām citām tautām un valstīm līdz pat šai dienai.

Pavisam vienkārši varam iedomāties, kas sāktos, ja kādam, piemēram, Lielbritānijā, Itālijā, Spānijā izdotos atmodināt zudušo impēriju iekarotāju un vadoņu "varoņgaru". Lai Dievs savā žēlastībā pasauli no tā pasargā!

Dievs, kā mēs to lasām apustuļa Pāvila runā Atēnu areopaga priekšā, no viena cilvēka radīja visas cilvēku tautas. Un Dievs, kas ir visu tautu radītājs, arī pieskata no saviem augstumiem visas tautas un valstis, tāpat kā ģimenes tēvs savus bērnus. Un tieši tāpat, kā ģimenes tēvs drīz vien apslāpē savu bērnu "varoņgaru", ar ko tie ceļas viens pret otru, arī Dievs ir atriebējs un sōģis tautu starpā. Svētīga tā tauta, kas to apzinās. Reizēm šāda apziņa nāk par ļoti dārgu samaksu. Domāju, tā nebūs liela kļūda, kas cēlusies no nepieciešamas un neizbēgamas vienkāršošanas, ja sacīsim, ka asiņainais pasaules karš, ko vēl pavisam nesen līdz ar visu pārējo pasauli nācās izciest arī angļu un franču tautai, lika angļiem un frančiem, kas bija sagrābuši savai "dzīves telpai" vai pus-pasaules, dāvāt brīvību un pašnoteikšanos daudzām jo daudzām tautām, ko tās ar neželību un varmācību bija pakļāvušas un gadu simtiem alkatīgi izmantojušas. Tas nebija šo tautu daudzdzīvīgas pašapziņīgas "varoņgars", kas lika rīkoties taisnīgi un pareizi; tas bija grēknožēlas gars, kas lika nožēlot un atzīt savas vainas, nevis turpināt pēckara pagurumā vicināt dūres un rādīt muskuļus. Varbūt tieši nabaga Vācija, kas, velna sakūdīta, bija izraisījusi šo asiņaino karu, lika ieraudzīt, nožēlot un atzīt angļiem, frančiem un daudziem citiem savus asiņainos grēkus, kas brēca uz debesīm. Jo vācieši jau tikai gribēja to pašu, ko pārējās varenās tautas bija darījušas jau gadsimtiem ilgi; neko citu... Visām tautām, valstīm un to valdībām no apustuļa Pāvila ir jānācās, ko nozīmē, ka Dievs no viena cilvēka radīja visas cilvēku tautas, likdams tiem dzīvot pa visu zemes virsu, iepriekš nolīcis laikus un robežas, kur tiem dzīvot. Kas paplašina savas Dieva dotās robežas uz citu rēķina, agri vai vēlū piedzīvo kritienu un brīdi, kad apspiestās un mocītās

Sprediķis

(Turpinājums no 1. lpp.)

tautas atrasa parādu. Mēs lasām Bībelē Dieva spriedumu par kaldejiem, sava laika varenākās impērijas radītājiem: "Vai pēkšņi nesacelsies pret tevi tavi parādu devēji? Vai tevi neizbiedēs tie, pret kuriem tu esi bijis varmācīgs un kurus tu esi mocījis? Tad tu kļūsi viņiem par laupījumu. Tu taču pats esi izlaupījis daudzas svešas tautas, un tādēļ arī tevi izlaupīs visas vēl atlikušās tautas, izlaupīs daudzu cilvēku apsīdzības un daudzu zemju varmācīgas apspiešanas dēļ, jo no tevis ir cietušas gan pilsētas, gan to iedzīvotāji!" (Hab 2:7–8)

Diemžēl gan svētkos, gan ikdienā mūsu tautas un valsts gājums ir ticis pārāk vienpusīgi vērtēts un apcerēts – tikusi lielīta un slavēta tauta, cildināti tās varoņi un pelti mūsu ienaidnieki un pāridarītāji. Tas viss jau nav nepareizi, un to arī vajag darīt, taču pati galvenā vēstures skolas mācība, ko Dievs katrai tautai ir vēlējies sacīt, parasti nav tikusi ieraudzīta un saprasta. Te mēs nonākam pie trešās lietas, ko māca apustulis: ".. lai tie [cilvēki, tautas] meklētu Dievu un kaut taustoties censtos Viņu atrast, – lai gan Viņš nav tālu nevienam no mums." Šajos vārdos apustulis atklāj Dieva sprausto mērķi un uzdevumu katram cilvēkam un katrai tautai, kurai viņš licis šai pasaulē būt. Šis uzdevums un mērķis nav uzņemties citām tautām par kakla kungiem. Šis uzdevums nav tikai ar saimnieka roku sakārtot un ērti aprīkot "savu kaktiņu, savu stūrīti zemes", bet – meklēt un atrast Dievu un, kad Dievs ir atrasts, paturēt patiesu dievatziņu, un nodot to tālāk saviem bērniem. Tikai šim Dieva nospraustajam mērķim ir arī Dieva dots apsolījums par to, ka tiem, kas vispirms no sirds meklē pēc Dieva valstības un pēc Viņa taisnības, tiks šai valstībai "piemests" klāt arī tas, kas katram cilvēkam un katrai tautai šīs zemes dzīvē nepieciešams. Dievs katru pilsētu, tautu un valsti svētī un uztur ar Savu svēto roku to daudzo vai nedaudzo taisno dēļ, kas šo lielo uzdevumu šajā pilsētā, tautā un valstī apzinās un pilda.

Ja šo taisno bērni atkrīt no savu taisno tēvu un tēvutēvu ceļa, kā tas daudzviet kristīgajās tautās noticis, tad arī tauta un valsts brūk un jūk. Protams, mēs zinām un redzam, ka Dieva sods nenāk uzreiz. Dievs parasti ir apbrīnojami pacietīgs, jo Viņam "nav prieka par bezdievja nāvi, bet gan par to, ka bezdievis atgriežas no sava ļaunā ceļa un dzīvo" (Ech 33:11). Reizēm arī kādu tautu grēku mērs vēl nav gluži pilns (1Moz 15:16), tādēļ tās vēl kādu laiku turpinās dzīvot bezdievīgā drošībā, ar saviem grēkiem iedzīvot Dieva dusmas.

Dieva meklēšana, nojaušana un atrašana iesākas ar grēknozēlu un īstenojas ticībā; tā ir atgriešanās no grēkiem. Nav jau gan īpaši piedienīgi dzimšanas dienā, arī valsts dzimšanas dienā, runāt par grēkiem un aicināt ļaudis uz nožēlu par to, kas, gadiem ritot, sadarīti. Bet kad tad vēl lai runā? Vai

pēc tam, kad izteikti puspatiesi patriotiski cildinājumi un glaimi, vēl var arī patiesi un godīgi mudināt uz atgriešanos no grēkiem? Bet ir gana daudz visa kā tāda sadarīts, ko nemaz negribētos atcerēties. Sadarīts "ar kaujas saucieniem uz lūpām, ar karstām sirdīm", ar strēlnieku durkļiem un čekistu mauzeriem kaimiņzemes plašumos, ar lepnu garu, ar tukšiem solījumiem, ar nodevīgu iztapību, ar veiklu apsviedību, ar asiņainu nežēlību, ar sarkaniem un ne tik sarkaniem karogiem, ar kabatās sažņauptām dūrēm un pigām, ar bailīgu piekāpšanos, ar vienaldzību, ar ticības noliegšanu, ar Dieva un Kristus aizmirstānu, ar neskaitāmām kārbām un grēkiem. Bet kā tad no tā visa lai atgriežas, ja to pat nepieminam, un, ja pieminam, tad visai vienpusīgi? Tāpēc arī tikpat kā neko neesam iemācījušies.

Taču Dievs turpina mūs mācīt. Tēvu laikos atņemdams cilvēkiem valsti, tagadējos – atņemdams valstij cilvēkus. Un, ja negribēsim neko iemācīties, ka tik reiz netiek atņemts gan viens, gan otrs. Protams, atgriešanās no grēkiem ir Dieva Gara darbs. Kad Dievs Savu Garu izlej pār kādu tautu, viņš tad dod Savas žēlastības un apžēlošanas laiku. Ja Evaņģēlija vēsts, šķīsti sludināta caur uzticamiem Dieva vārda kalpiem, šajā tautā tiek uzņemta, tad var sākt īstenoties tās Dieva noliktais uzdevums.

Mūsu tautā tas reiz tā jau ir bijis. Domājot par savas tautas vēsturi, mēs reizēm neprotam atšķirt galveno no nebūtiskā, primāro no sekundārā. Kad mūsu tautā piemin nacionālās valsts rašanos, tad parasti atceras 19./20. gs. mijas nacionālos vadoņus un varoņus, varbūt atskatās vēl mazliet atpakaļ laikā – uz nacionālās atmodas, nacionālā romantisma un jaunlatviešu laika kultūras darbiniekiem, bet pavisam maz ir to, kas atceras, ar ko šī tautas atmodas kustība iesākās. Tā iesākās ar Evaņģēlija spēku, ar tautas kristīgo atdzimšanu, kad nedaudzos gadu desmitos no Merķeļa aprakstītās nožēlojamās, paverdzinātās un noplicinātās dzērāju tautiņas izveidojās kristīga tauta, kas ar asarām acīs dziedāja un sauca uz Kristu: "Nāc, Tu, latvju Pestītājs!" Visi vēlāko laiku nacionālie un sekulārie vadītāji ne tik daudz vilka vēstures ratus uz priekšu, cik skrēja tiem pa priekšu Dieva izveidotajā un sagatavotajā ceļā; tāpēc arī bieži viss gods tika viņiem. Ticības un lūgšanas spēku šī pasaule neredz un negodā.

Dieva žēlastības ceļu pieminēšana mūsu tautā vieš cerību arī mūsu tautas drūmajā šodienā. Kas varētu būt šīs cerības zīmes? Vai mūsu kultūras ļaudis, kas nereti tālu pazīstami un apbrīnoti plašajā pasaulē? Vai mūsu gudrās galvas, kas dažkārt izdomā un atklāj apbrīnojamas lietas, ko citas tautas labprāt pārņem un nopērķ? Vai mūsu čaklās rokas un neatlaidība, kas allaž cēlušas par jaunu augšā no drupām valsts izpostīto saimniecisko dzīvi? – Jā, tās, protams, ir jaukas un cerīgas zīmes, kas rāda, ka tautā vēl

ir dzīvība. Taču jāsaprot, ka mēs nekad nebūsim pasaules kultūras vērītāji un kultūras modes noteicēji, un mums tādiem nemaz nav jābūt. Mēs nebūsim nedz pasaules gudrā galva, nedz čaklās rokas, kas pierāzos pasauli pilnu ar dažādām mantām un precēm, mēs nebūsim arī pasaules vēders vai kājas. Dievs mums šādu iespēju vienkārsi nav devis. Tā visa ir pārparēm pietiekami arī citās tautās un valstīs.

Toties Dievs ir devis mums šajās dienās ko īpašu – Sava svētā Evaņģēlija gaismu. Tā pavisam neparastā veidā ir mūsu tautai dota šajos pēdējos gados, kad daudzviet kādreiz kristīgajās zemēs tā tikpat kā ir apdzisusi. Daudzu tautu ļaudis brīnās par latviešu alkām pēc Dieva vārda – par pilnajiem dievnamiem, jauniešiem un bērniem baznīcās, par to, ka cilvēki pie mums pulcējas Bībeles stundās, lai lasītu un labāk saprastu Rakstus, par daudzajām pēdējos gados izdotajām kristīgajām grāmatām. Mums pašiem gan šķiet – kas tur tāds īpašs? Vai tad ticīgo nav mūsu tautā tikai mazs pulciņš? Vai tad arī šis pulciņš ir priekšzīmīgs savā ticībā? Un tomēr, tas ir tāds Dieva Gara pieskāriens, kādu daudzi patiesi kristīgie vēlētos redzēt arī savās tautās – vācu, zviedru, norvēģu, somu, igauņu, holandiešu, dāņu un daudzās citās –, bet neredz.

Kāds izcils pasaulslavens vācu teologs, kas iemācījās latviešu valodu un vairākus gadus dzīvoja un svēti kalpoja Latvijā, mēdza sacīt: "Jūs nemaz neapzināties, kas jums ir iedots. Daudzās tautās sen nekā tāda vairs nav – jūsu baznīca ir dzīva! Tas ir paties Dieva žēlastības brīnums!" Viņš ļoti skaidri apzinājās visus mūsu Latvijas luteriskās baznīcas trūkumus un nelaimes, taču šis viedais vīrs no sava izteiktā sprieduma neatkāpās. Pasaules un velna centienus aplāpēt un sagrozīt Evaņģēliju viņš redzēja kā apliecinājumu tam, ka baznīca ir dzīva. "Citur," viņš sacīja, "šādas ciņas jau sen vairs nav, jo tur nav dzīvas baznīcas."

Ja Dievs kaut ko kādai tautai ir devis, tas nozīmē, ka Viņš ir tuvu šai tautai un šī tauta tik drīz neiznīks, bet dzīvos; īpaši, ja šis kaut kas ir Viņa svētā Evaņģēlija gaisma un Svētā Gara dāvētā patiesā dzīvība un dzīve. Mūsu tautai šīs lietas ir dotas. Ja mēs tās paturēsim, lietosim un nodosim tālāk saviem bērniem un bērnu bērniem, tad mūsu tautai būs būt. Ja mūsu valsts vadītāji nenostāsies velna pusē, šo Evaņģēlija gaismu postīdami un patiesās dzīves pamatus ārdīdami, tad būs būt arī mūsu valstij. Āmen.

*Dievs svētī Latviju, mūs' dārgo tēviju,
Svētī jel Latviju, ak, svētī jel to!*

*Kur Tavi ļaudis mīt,
Kur debess gaisma spīd,
Lauj svētām vārdam dīgt
Mūs' Latvijā.*

Finanšu pārskats

	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris
Naudas sākuma atlikums LVL	3 354,67	2 000,00	3 419,30	1 738,37	3 770,24	1 550,35
Naudas atlikums EUR	27 614,94	58 114,94	53 114,94	53 114,94	36 114,94	34 114,94
IENĀKUMI LVL						
Ziedojumi no kolektēm	1801,00	1304,32	1446,64	1584,73	1534,43	1476,36
Draudzes nodeva	120,00	115,00	135,00	110,00	115,00	55,00
Ziedojumi vispārējām vajadzībām	1000,00	1010,00	1000,00	1100,00	1080,00	1000,00
Ziedojums remontdarbiem	270,00	68,00	89,00			70,00
Ziedojums ģimeņu salidojumam				491,10	306,65	37,65
Ziedojumi diakonijai	119,23	151,68	91,49	142,46	132,27	141,62
Ziedojumi par grāmatām				280,00		
RD Mājokļu un vides departaments (elektroenerģija Bikeru kapsētas kantorim)	51,37	72,38				
Laila Čakare (par ģiri un kom.pakalpojumiem)	22,91		37,32		39,72	18,66
Aizdevuma atmaksa (Smiltenes ev.lut.dr.)					111,30	111,30
Dalības maksa nometnei			38,00			
Saimnieciskā avansa atmaksa	9,10			9,55		
Pateicība mācītājam			30,00			
KOPĀ	3 393,61	2 721,38	2 867,45	3 717,84	3 319,37	2 910,59
IENĀKUMI EUR						
Ienākumi no zemes nomas	30 500,00					
Eiro konvertācija uz Ls +			3 516,50	11 953,60	1 406,60	2 813,20
Eiro konvertācija uz Ls -			-5 000,00	-17 000,00	-2 000,00	-4 000,00
IZDEVUMI						
Saimnieciskie izdevumi	769,50	1801,83	14,11	60,24	111,61	59,34
Darba algas	1 357,77	1 319,15	1 519,15	1 539,17	1 519,15	1 519,15
Atlīdzība par remontdarbiem pēc uzņēmuma līg.			500,00	1 487,00		
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	435,93	296,39	414,73	581,39	917,07	414,73
Valsts sociālās obligātās apdrošināšanas iemaksas	658,03	545,22	749,59	1012,43	1541,83	749,59
Sakaru pakalpojumi (SIA <i>Lattелеkom</i>)	11,6	10,69	9,91	9,89	10,13	9,97
Apsardze (SIA <i>Mega Sargs</i>)	24,40	24,40	24,40	24,40	24,40	24,40
Komunālie pakalpojumi (<i>L&T, Rīgas ūdens</i>)	12,75			29,48		
Elektroenerģija (<i>Latvenergo</i>)			180,33	10,50	165,49	160,55
Grāmatas (Luterisma Mantojuma Fonds)	96,00	40,00		100,00		
Bankas pakalpojumi	10,00	9,90	10,40	11,60	10,80	10,40
Grāmatvedības pakalpojumi		366,00		366,00	183,00	164,00
Rezervācija vasaras nometnes telpām	201,60					
Ziedojums R.Feldmaņa arhīvam	15,5					
Draudzes iemaksa LELB	806,23			2 575,55		
Draudzes avīze (tipogrāfija <i>Eveko</i>)			375,76			
Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi			5,00			
Remontizdevumi (brūģošana)				1 200,65		1 122,40
Remontizdevumi (pacēlāja noma)					660,26	
Pievienotās vērtības nodoklis				4 001,27		
Ģimeņu salidojums (<i>Vējavas</i>)					1 300,01	
Ūdensvada remonts (<i>Reddito</i>)					89,11	
Insektu indēšana (SIA <i>Dezinfā</i>)						85,40
Inventārs (skalruņa pastiprinātājs)						79,00
Avanss diakonijas vajadzībām	80,00	50,00	50,00	50,00	50,00	80,00
Saimnieciskais avanss remontdarbiem	200,00	200,00	650,00	460,00	208,00	200,00
Diakonija: pabalsti	38,57	155,00	45,00	120,00	135,00	60,00
citi izdevumi	30,00				20,00	
KOPĀ	4 747,88	4 818,58	4 548,38	13 639,57	6 945,86	4 738,93
Naudas beigu atlikums LVL	2 000,40	3 419,30	1 738,37	3 770,24	1 550,35	2 535,21
Naudas beigu atlikums EUR	58 114,94	53 114,94	53 114,94	36 114,94	34 114,94	30 114,94

Kristieši pasaulē

(Turpinājums no 9. lpp.)

nelāgi beidzās. Arī pēc Čingishana esot valdījis vēl vismaz viens hans, par kuru visai droši varot teikt, ka viņš bijis kristietis. Romas katoļu misionāri esot dzīvojuši hanu galmā vēl 13. un 14. gadsimtā, bet pēc Mongoļu impērijas sabrukuma ziņu par kristietību vairs nav. Liecības par misionāriem atkal parādās tikai 19. gadsimtā, bet tad seko padomju gadi, un tā nu šogad tiek svinēta kristietības 20. atdzimšanas diena Mongolijā.

G. Raiba gan tā vēsture. Kā valsts šodien izturas pret kristiešiem, kuru skaits tik strauji pieaug?

S. Tiek lēsts, ka šobrīd Mongolijā varētu būt jau vairāk nekā 50 tūkstoši kristiešu. 20 gadu laikā! Ir daudz vasarsvētku draudžu, daudz baptistu draudžu, daudz dažādu brīvbaiznīcu. Viņi visi ir jauki ļaudis, tikai žēl, ka viņu sludināšana – tāda nepilnīga. Nedz Dievu Tēvu, nedz Kristu viņi īpaši nesludina, tikai Svēto Garu, it kā Viņš vienīgais būtu svarīgs. Turklāt tas viņu Svētais Gars arī tāds mazliet neparasts – kā tāds limonādes automāts, – ko prasa, tas jādod. Nav labi tā musināt ļaudis. Bet valstij pagaidām nav īpašas attieksmes pret kristiešiem. Draudzes tiek reģistrētas kā juridiskas vienības, tām tāpat jāiesniedz valstij atskaites par to, ko tās dara. Ir gan bijuši gadījumi, kad kāds mēģina stāstīt, ka valsts viņus vajā ticības pārliecības dēļ; tomēr man ir aizdomas, ka tādas pārliecības vārds ir – nenokārotas naudas lietas.

G. Cik ilgi tu pats esi kristietis?

S. Man pirmā saskare ar Kristu notika, skatoties TV. 1992.–1993. gadā es mēdzu regulāri braukt uz Maskavu – kaut ko nopirkt un vest uz Ķīnu, tur pārdot, tad nopirkt kaut ko citu un vest to uz Maskavu. Tāds neliels biznesiņš. Reiz, nakšņojot Maskavā, redzēju filmu par kādu ļoti labu cilvēku, kuru piesita krustā. Man bija ļoti žēl notikušā. Neko daudz gan nesapratu, bet filma patika un iespiedās atmiņā. Piecus gadus vēlāk, 1997. gadā, es pieteicos darbā par sargu Norvēģijas misionāru birojā. Sargājot man nācās tur pavadīt gan dienas, gan nakts. Viss jau bija labi, alga laba, tikai nebija īsti, ko darīt. Dežūras telpā bija viena vienīga grāmata mongoļu valodā. Tā bija Bībele. Pa laikam to atvēru un palasīju, bet neko daudz nesapratu. Reiz viens no misionāriem, pamanījis, ka lasu Rakstus, man jautāja, vai māku tos lasīt. Viņa jautājumu es nesapratu. Protams, es taču protu lasīt! Tad viņš paskaidroja un ieteica, lai sāku lasīt ar evaņģēlijiem un, pirms lasu, lai lūdzu Dieva vadību. Tas gan mani sasmīdināja. Lai lūdzu Dieva vadību! Ko tas nozīmē?

Sāku lasīt evaņģēlijus, un prātā atausa pirms gadiem redzētā filma par labo cilvēku, kuru piesita krustā. Pamazām sapratu, ka tā nebija vienkārša filma, bet gan patiesa notikuma atainojums. Lasīju Mateja, lasīju Marka evaņģēliju, lasīju Lūkas, lasīju Jāņa,

lasīju Mateja, Marka, Lūkas, Jāņa evaņģēliju... Aizgāju uz norvēģu dibināto luterāņu draudzi un pēc neilga laika tiku kristīts. Tā tas notika.

G. Kā tava ģimene pieņēma notikumu?

S. Tas bija interesanti. (Smejas.) Mana sieva tajā laikā uz trīs mēnešiem bija aizbraukusi uz Vāciju pie māsas. Māsai bija piedzimis bērniņš, un palīdzība bija ļoti noderīga. Kad sieva atgriezās mājās, es jau biju kristietis. Pienāca svētdienas rīts, un es viņai sacīju: "Ģērbies, jāiet uz dievkalpojumu!" Viņa skatījās uz mani, neko nesaprazdama, un teica: "Sainaa, vai tu esi traks?" Tad saģērbās un nāca man līdzi. Pēc neilga laika arī viņa tika kristīta.

G. Nu, ja tu savu sievu tik vienkārši pārliecināji kļūt par kristietiem, bija vien jāaicina tevi kalpošanas amatā!

S. Gandrīz vai tā. Apmeklēdams šo norvēģu misionāru dibināto draudzi, iepazīnos arī ar somu misionāriem. 1998. gadā viņi mani mudināja dibināt pašam savu draudzi. Ulanbatorā ir apmēram 1,4 miljoni iedzīvotāju, vairāk nekā puse no visiem mongoļiem dzīvo tieši galvaspilsētā. Ar pāris nelielām draudzēm ir par maz. Atradām vietu, kur varētu noturēt draudzes dievkalpojumus, somi man izskaidroja liturģiju, iemācīja katehismu, atstāja man septiņus savus sprediķus mongoļu valodā un... prom bija.

G. Un tu paliki viens ar uzdevumu veidot jaunu draudzi?

S. Jā, izklausās traki. Un arī bija traki. Tajā laikā strādāju par taksometra šoferi, katru dienu satiku daudz cilvēku un visiem centos stāstīt par Kristu, par mūsu jauno draudzi. Mongoļi ir diezgan īpatnēja tauta. Viņi neteiks "nē", taču, ja negribēs, tāpat nedarīs. Katru dienu dzirdēju daudzus "jā, jā".

Katru svētdienu visa draudze sapulcējāmies dievkalpojumā, tas ir, – es, mana sieva un mūsu mazais dēliņš. Nevienš cits tā arī neparādījās. Nebija diez cik iedrošinoši. Tā tas turpinājās vairākus mēnešus. Mana sieva vairākas reizes ieteicās, ka varbūt labāk vajadzētu palikt mājās un noturēt svētbrīžus turpat.

Trešdienās aizsākām tādas kā Bībeles stundas, uz tām nāca daži no mūsu paziņām, bet uz dievkalpojumu – ne par ko. Pēc viena šāda dievkalpojuma trijātā beidzot padevos un apsolīju sievietei: ja nākamajā nedēļā nekas nemainīsies, tad metīsim mieru. Ja nav, tad nav.

Naktī guļu un pēkšņi jūtu, ka kāds glauda manu galvu. Nevaru saprast – esmu miegā vai nomodā. Atveru acis un redzu: uz gultas malas man blakus sēž Jēzus, pajā manu galvu un saka: "Sainaa, nebēdājies, ja kaut kas nenotiek, kā gribētos, tas nav tavs darbs, tas ir Mans darbs. Tu tikai dari, kas tev uzticēts!"

Atmodos, purinu sievu: "Celies taču! Tikko Jēzus bija mūsu istabā! Vai tu

dzirdēji?" Viņa samieģojusies neko nesaprot, skatās kā uz tādu dīvaini.

Pienāca svētdiena, mūsu "kuplās" draudzes dievkalpojums. Un pēkšņi šajā vienā reizē uz dievkalpojumu bez mums trijiem ierodas vēl septiņi cilvēki. Septiņi! – Tas nebija mans darbs.

G. Pēc tam pirms gulētiešanas droši vien bija tāda savāda sajūta – ja nu atkal kaut kas notiek.

S. Notika jau arī. Tas gan bija pēc ilgāka laika. Rakstus lasīju cītīgi, tomēr sprediķoju visu laiku no somu atstātajiem septiņiem sprediķiem. Bet cik tad var! Kādu nakti Jēzus atkal bija klāt. Redzu Viņu stāvam aiz loga un sakām: "Sainaa, neuztraucies par to, ko sacīsi, Es pats runāšu caur tevi. Bet tev, Sainaa, tev būs daudz jo daudz jāmācās, – citādi nevar." Ar nākošo svētdienu sāku sludināt no Rakstiem. Un jāmācās bija daudz, arvien ir daudz jāmācās, un vienmēr būs daudz jāmācās. Divus gadus – Almaatā, nu turpinu mācīties Sentluisā.

G. Vai ar to zīmīgie sapņi beidzās?

S. Tik zīmīgus vairs neesmu redzējis, bet Dievs nav pārtraucis darboties. 1995. gadā mums piedzima dēls. Vēlāk gribējām vēl kādu, bet – nekā. Staigājām pie dakteriem, viņi zināja vien sacīt, ka izredzes, ka kaut kas varētu izdoties, esot viena no tūkstoša. Bet ne jau dakteriem pieder gala vārds. Par laimi. Lūdzām Dievu, lai jau notiek Viņa prāts. Pēc vairākiem gadiem Dievs deva mums meitu. Nosaucām viņu par *Iweel* (mongoļu valodā – 'žēlastība'). Vēl pēc pāris gadiem Viņš mums atsūtīja vēl vienu dēlu. Nosaucām viņu par *Entelk* (arī tas mongoļu valodā nozīmē – 'žēlastība'). Vēl pāris gadus vēlāk mums tika uzdāvināta vēl viena meitiņa. Nosaucām viņu par Martu.

Bet jokoties ar Dievu nevar. Viens no mūsu draudzes locekļiem nomira, un man bija viņu jāizvada. Nekad nebiju to darījis, nezināju, kā tas jādara. Tā nu nobijies lūdzu Dievu, lai Viņš man iemāca, kā noturēt bēres. Pēc tam man bija nedaudz žēl, ka biju tik sirsniģi lūdzis. Divu mēnešu laikā man nācās izvadīt septiņus mirušos, tostarp – divus draudzes locekļus, manu

(Turpinājums 12. lpp.)

Notikums

Mans Tēvs aizvien vēl darbojas

Jānis Šmits

"Bet sargies un sargi savu dvēseli, ka tu neaizmirstu to, ko tavas acis ir redzējušas, un ka tas neizzūd tev no sirds visās tavās mūža dienās. Un dari to zināmu saviem bērniem un saviem bērnu bērniem."

(5Moz 4: 9)

"Savu senču atcerēšanās ir aristokrātija." (R. Feldmanis)

Šodien mēs esam sapulcējušies kopā ļoti priecīgā notikumā – mūsu visu cienījamā un mīļotā profesora un garīgā tēva vārdā nosauktās ielas atklāšanā. Taču mēs neesam pulcējušies tikai, lai atklātu un iesvētītu šo ielu, bet gan tādēļ, lai uzsāktu kādu jaunu tradīciju, proti – garīgā aristokrātisma līnijas iedibināšanu mūsu pilsētā. Un sākam mēs to ar mācītāju Robertu Feldmani – kā pirmo no visu konfesiju 20.gs. izcilākajiem garīdzniekiem, kura kalpošana ir nesusi lielu svētību mūsu baznīcai un tautai.

Kad iela tiek nosaukta kāda cilvēka vārdā, tas ir liels notikums, kas parasti liek jautāt: ko īpašu šis cilvēks ir izdarījis, ka šādi tiek iemūzināta viņa piemiņa?

Roberts Feldmanis bija cienījams mācītājs, misionārs, garīgais tēvs, perfekts skolotājs, izcils liturģis, valodu pratējs, baznīcas vēsturnieks, botāniķis, – šo uzskaitījumu mēs varētu turpināt ilgi. Bet šodien, šajā svinīgajā brīdī, vēlos papildināt šo klāstu ar vēl kādu līdz šim mazāk izceltu un, manuprāt, novārtā atstātu ļoti svarīgu mūsu garīgā tēva īpašību.

R. Feldmanis, varbūt pats to neapjaušot, bija arī izcils vadītājs – līderis, kurš ar savu dzīves piemēru bija jauno līderu iedvesmotājs un audzinātājs. Vērojot viņa dzīves gājumu, nāk prātā ķīniešu domātāja Menciusa vārdi: "Ja vien debesis ir nodomājušas uzticēt kādam dižu uzdevumu, tās visupirms norūda viņa prātu ciešanās, bet viņa muskuļus un kaulus darbā; ar badu tās padara viņa ķermeni sīkstu un liek tam ciest trūkumu un neveiksmes. Ar visiem šiem paņēmienu tās uzmundrina viņa garu, mazina viņa vājības un pilnveido viņa raksturu."

Mācītāja R. Feldmaņa dzīves stāsts ir apliecinājums mums visiem, ka Debesu Tēvam ir plāns katra konkrēta cilvēka dzīvei un caur cilvēku – visas tautas dzīvei. Tas mums liek saprast vienkāršo dzīves patiesību, ka tas, kas ar mums mūsu dzīves

Mācītājs un Rīgas domes deputāts Jānis Šmits R. Feldmaņa ielas atklāšanas svētkos 2011. gada 1. oktobrī

laikā notiek, nav vis nejaušu notikumu un sagādīšanās kopums, bet gan dievišķās providences vadība.

R. Feldmaņa piensums ne vien LELB, bet arī visai Latvijas sabiedrībai ir ārkārtīgi nozīmīgs. Viņa ietekme sniedzas ļoti tālu, viņa garīgo skolnieku vidū ir praktiski visu profesiju pārstāvji, kā garīdznieki, valsts viri, juristi, vēsturnieki, biologi, arhitekti, mūziķi, protams, arī vienkārša darba darītāji.

Kas viņus visus piesaistīja pie vecā mācītāja un caur viņu arī pie kristīgās baznīcas? Kas gan jaunās paaudzes ļaudīm varēja būt kopīgs ar cilvēku, kurš pārstāvēja pavisam citu vērtību sistēmu nekā tā, ko viņi bija mācījušies skolās un mājās? Kāpēc jaunieši viņam uzticējās vairāk nekā saviem miesīgajiem vecākiem? Kas viņiem – tik ļoti dažādajiem – lika ar lepnumu saukt veco vīru par savu garīgo tēvu un viņam klausīt, atdarināt viņu un ņemt par paraugu savai dzīvei, bieži vien izraisot neizpratni un pat greizsirdību savos vecākos?

Protams, tā bija viņa personība, viņa enciklopēdiskās zināšanas, stāja, labi izkoptās manieres, teicamā latviešu valoda, aristokrātiskums, iejūtība, lēnprātība un pazemība, bet, manuprāt, visvairāk cilvēkus pie viņa piesaistīja tas, ka saskarē ar viņu mēs visi saņēmām Debesu Valstības pieskārienu un reāli izjutām tās klātbūtni un Dieva mieru. Profesors staigāja ar Kristu, mīlēja Viņu, un Kristus arī viņu ietēpa Savā spožumā.

Profesors mīlēja savu tautu un savu baznīcu. Lai gan viņš bieži un pamatoti to kritizēja, tomēr šī kritika bija konstruktīva,

piemēram: "Mana laika baznīcas attieksme pret sabiedrību un tajās notiekošajiem procesiem bija – labo neveicināt un ļauno neaizkavēt." Tātad – vienaldzība. Savos dēlos un brāļos viņš audzināja īpašību, kas atšķir Feldmaņa dēlus no citiem, – patiesības nenoklusēšana, sava viedokļa formulēšana un paušana. Tāds bija viņš pats, un tādi ir viņa skolnieki.

"Mēs gribam būt kungi savā dzimtajā zemē!" – "Gribam, jau gribam," piebilda profesors, "bet tālāk par kalpiem un vagariem netiekam!" Un tomēr – tāds nebija ne viņš pats, ne viņa audzēkņi. Viņa audzēkņu vidū, kas ir nākuši no šīs [Mežaparka] vai arī no citām draudzēm, kurās viņš ir kalpojis, ir cilvēki, kuri nebaidās uzņemties atbildību, tie nav vien aizkrāsnes kurnētāji un gaudu dziesmu dziedātāji par to, ka tagad neko nav iespējams izdarīt, ka nav īstais brīdis, jo, lūk, ir slikti laiki.

Nav sliktu laiku, nav bezcerīgu situāciju; svarīga ir mūsu attieksme un nostāja pret visu, kas ap mums notiek, un pārliecība, ka Dievs ir tas, kas kontrolē visus procesus.

Šai ziņā vislabākais paraugs ir mūsu vecais mācītājs, kuram – pēc visiem zinātnes likumiem – taču nevajadzēja nodzīvot līdz 91 gadam (jau jaunībā viņam tika izoperēta viena plauša, un mēs labi zinām, ka dažādas kaites viņu pavadīja visu mūžu). Par spīti tam viņš izgāja gan misiju Indijā, gan izsūtījumu padomju lēģeros, gan pārceieta citus dzīves smagumus un pārbaudījumus, kuru viņa dzīvī bija gana daudz.

Kas viņam deva šo dzīvotspēku un

(Turpinājums 4. lpp.)

(Turpinājums no 3. lpp.)

izturību? Viņa pats uz šo jautājumu atbildēja vienkārši un pazemīgi: "Mēs dzīvojam no klāt pieliktajam dienām un gadiem."

No daudziem pārbaudījumiem profesors būtu varējis izvairīties – vai nu bēgot, vai meklējot kompromisus ar savu sirdsapziņu, tomēr viņš nekad tā nedarīja.

Pārdomājot R. Feldmaņa dzīves gājumu, šķiet, ka viss, kas ar viņu notika līdz 20. gs. 80. gadiem, bija kā sagatavošanās pašam galvenajam. Kam?

Luteriskās baznīcas liturģijas atjaunošana un saglabāšana, daudzu baznīcu, kā arī Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes atjaunošana un daudzi citi veikumi bija tikai priekšdarbi viņa galvenajam dzīves uzdevumam – Kristus mācekļu aicināšanai un audzināšanai. Tam, šķiet, Dievs viņu gatavoja visu mūžu. Viņš bija tas uzticīgais Dieva kalps, caur kuru Dievs savulaik uzrunāja mūsu tautas jauno paaudzi. Lai izaudzinātu jauno Kristus mācekļu – nākamo vadītāju – paaudzi, profesors ieguldīja jeb, kā tagad mēdz sacīt, – investēja visu savu laiku, zināšanas, dzīves pieredzi, mīlestību, līdzekļus. Būdams labs cilvēku pazinējs, savas tautas un baznīcas labo un sliktu īpašību zinātājs, savos audzēkņos viņš apzināti centās izveidot tās prasmes, iemaņas un īpašības, kuras varētu nākotnē apturēt tos procesus, kas gadu desmitiem, bet varbūt pat simtiem nav ļāvuši mūsu tautai un baznīcai pilnvērtīgi attīstīties.

Minēšu dažus profesora vērojumus, kas varbūt palīdzēs saprast motīvus, kādēļ R. Feldmanis ar ārkārtīgu nopietnību izturējās pret garīgā amata pienākumiem un draudzes dzīves kopšanu.

"Manas paaudzes teologu lielas daļas "relīģija": poētiski – filozofiski – ētiski – ideālistiski – sabiedrisku jūsmu kompleks." "Sprediķi: personīgo jūtu izvirdumi. Idejas – patapinātas no areliģiozu rakstnieku darbiem – jūtu savilņojumi." "Draudzes dzīve: sabiedriskā "pašsasildšanās" rosme – ar gluži pasaulīgiem iemesliem, ierosmām, nolūkiem un saturu." "Tādēļ pārbaudas laikā – nekādas nepieciešamības saglabāt šīs lietas, nekāda apliecības, pārlicības un upura gara. ... Nevajadzīgās lietas nomirst pašas. Ātri, viegli, pašsaprotami."

Reizēm, runājot par sava laika amatbrāļiem, viņa vērojums bija vēl skarbāks: "Latvijas ev.–lut. Baznīcas mācītājs Latvijas laikā – jauns radījums. Cilvēks bez tradīcijām, vēstures mācības, ... kam nav nekā kopīga ar kristīgo ticību. Bija atsevišķi izņēmumi, kā Adamovičs un Rumba." "[Šis ir] paviršības laikmets, kas visu devalvē un degradē. Dzīves fragmentēšana un būtiskā noīcināšana. Otršķirīgas tiek pasludinātas par pirmšķirīgo."

Viņa vērojumi lielākoties ir ļoti skarbi. Bet tieši tas ļauj mums izprast viņa rīcības motīvus kalpošanā, kādēļ viņš tik ļoti lika uzsvāru uz jaunās paaudzes audzināšanu,

saprata personīgā piemēra svarīgumu tās audzināšanā un atteicās no augstu goda amatu ieņemšanas, piemēram, no kandidēšanas arhibīskapa amatā 1993. gadā, no tautas kustības "Latvija" goda priekšsēdētāja amata u.c.

Viņš nezināja mūsdienu līderības teorijas, bet ticības pašārvībā vadījās pēc Mt 28:19–20 rakstītās Jēzus Kristus misijas pavēles: "Eita un darait par mācekļiem visas tautas, tās kristīdami Tēva, Dēla un Svētā Gara Vārdā, tās mācīdami turēt visu, ko Es jums esmu pavēlējis." Pestītāja apsoliņš – "Un redzi, Es esmu pie jums ik dienas līdz pasaules galam" – bija realitāte viņa paša dzīvē. Kristus pavēli Viņš pildīja ticības pašārvībā, un Dievs to svētīja ar kuplu mācekļu skaitu, kā tas atspoguļojas pat LPSR VDK Informācijas daļas ziņojumā 1987. gada martā par mācītāja Roberta Feldmaņa darbību baznīcā:

"Luteriskās baznīcas mācītājs, semināra profesors, ir negatīvi noskaņots pret pastāvošo iekārtu, pēc aģenta domām, gatavo augsni "jauna parauga baznīcai", apstrādājot un pakļaujot savai ietekmei luteriskās baznīcas ticīgo jaunatni, kurā faktiski iztrūkst vidējās paaudzes. Ap 80% nākamo semināra studentu ir Mežaparka draudzes audzēkņi, kurus vada Feldmanis vai kuri atrodas viņa ietekmē."

Norisinās rūpīgs darbs studentu atlasei Luterāņu garīgajā seminārā, lai neviens no viņiem nebūtu "sarkans", lai būtu tikai "kārtīgi" cilvēki, no kuriem iznāks labi mācītāji."

R. Feldmanis bija izcils līderis. Viņš ietekmēja, motivēja, audzināja jaunos, kā viņš tos pats sauca, gara censoņus. Viņš ne vien tos veidoja, bet arī tiem prasmīgi deleģēja atbildību un uzdevumu būt par savas nācijas jaunajiem garīgajiem vadītājiem. Tieši tur, kur citi, atmetot ar roku, ir teikuši: "Tas nav iespējams, to nevar izdarīt!" – viņa atbilde bija: "Domā, kā to var izdarīt!" Viena no viņa dzīves devīzēm bija: "Ir jāvar varēt!"

Viņam piemita Dieva dots vadītāja vizionārisms, t.i., spēja cilvēkāt saskaņot to, par ko šis cilvēks Kristū var kļūt nākotnē. Tā ir spēja otrā saskaņot, veicināt un kultivēt labo. "Es jūsoš redzu, kādi jūs būsit pēc gadiem desmit, piecpadsmit," viņš nereti sacīja.

R. Feldmanis ietekmēja un arī pēc savas nāves turpina ietekmēt Latvijas sabiedrību – ar savām grāmatām, kurās viņš uzrunā mūsu tautu, caur saviem audzēkņiem, kas katrs nes daļiņu no tām zināšanām, ko Dievs bagātīgi viņam bija dāvājis.

Ir vietā atgādināt: lai arī mācītājs bija apveltīts ar spīdošām zināšanām, viņš vienmēr uzsvēra, ka visas gudrības iesākums ir bijība Dieva priekšā. Nav lielākas gudrības par to, kas nāk no saliekto roku un saliekto ceļu teoloģijas, kad mēs gudrību esam izlūguši no visuvarenā Dieva, mūsu Debesu Tēva.

Šī iela mums visiem būs par atgādinājumu kādai ļoti būtiskai lietai, ko profesors tik ļoti

uzsvēra savā kalpošanā un pasludinājumā, arī 1992.gada Otrajos Ziemsvētkos šeit no Mežaparka baznīcas kanceles viņš sacīja: "Mēs stāvam ļoti nozīmīgā laikā. Viņš nekad nav bijis tik spraigs, tik uzasināts, tik asi izvērsis savās pretniecībās kā taisni šinīs dienās, šajos gados, kuros dzīvo mūsdienu paaudze. Šī ir tā paaudze, kurai jāizšķiras – vai nu ar Kristu augšup, vai bez Kristus ellē. Jau tagad ellē! Un pēc – arī mūžīgā pazušanā."

Tā ir izvēle – sekot vai neseķot Kristum. Atstāt visu, sekot Viņam, mācīt citiem visu, ko Viņš mums ir pavēlējis. Nesavtīgi. Pazemīgi. Mīlestībā. Nemeķlējot savu labumu.

Gan šī mācītāja Roberta Feldmaņa vārdā nosauktā iela, gan šī Gustava Ādolfa vārdā nosauktā mazā baznīciņa ir reizē zīme un atgādinājums tiem Kristus vārdiem, ko Viņš arī šodien mums atgādina: "Mans Tēvs aizvien vēl darbojas, tāpēc arī Es darbojos." (Jņ 5:17)

Kristus arvien turpinās spēcīgi darboties visur tur, kur mēs, tāpat kā mūsu skolotājs R. Feldmanis, bērna pašārvībā ticēsim dzīvajam Dievam un Viņa apsoliņumiem. [1]

Runa teikta mācītāja Roberta Feldmaņa vārdā nosauktās ielas atklāšanas un iesvētīšanas dienā – 2011. gada 1. oktobrī.

Laulības

2011. gada 19. maijā tika salaulāti Kristofers Ševčenko un Laura Bundule

9. jūlijā tika salaulāti Pēteris Vaicovskis un Kristiāna Greitāne

7. augustā tika salaulāti Jānis Jansons un Ineta Kitenberga

19. septembrī tika salaulāti Jānis Zvejnieks un Laila Kundziņa

22. oktobrī tika salaulāti Māris Balulis un Elīna Stūrmāne

.. pāri visam lai ir mīlestība, kas visu sasiē kopā pilnībā.
(Kol 3:14)

pāvestu viņš bija vienojies, ka ienākumi no atlaidu pārdošanas tiks dalīti uz pusēm – parāda dzēšanai par bīskapijas iegūšanu un Sv. Pētera bazilikas pārbūvei.

Dominikāņu mūks Johans Tecels (1465–1519) bija ideāli piemērots šī plāna realizēšanai, jo viņš pat mironim spētu pārdot otru kurpju pāri.

Pretestība

Pretestība radās tur, kur neviens no negaidīja. Kādas jaunas un nenozīmīgas universitātes profesors Mārtiņš Luters, būdams vienlaikus arī priesteris Vitenbergas baznīcā, bija ļoti noraizējies par to, ka viņa draudzes locekļi vairs nenāk uz grēksūdzī. Tā vietā viņi rādīja iegādātās atlaidu zīmes, kas garantējot visu grēku piedošanu – gan par jau padarītiem, gan vēl tikai nākotnes grēkiem. Tecels ar savu skaitāmpantiņu – "Tiklīdz nauda lādē krīt, dvēsele debesis tūlīt!" – bija samulsinājis cilvēkus. Daudzi nu uzskatīja, ka grēku piedošanu var vienkārši nopirkt par naudu un grēku piedevējs ir pāvests, nevis Dievs. Luters redzēja, ka viņa sludināšanas darbs

tiek grauts un ārdīts pašā Baznīcas iekšienē. Bet viņš taču bija atbildīgs Dieva priekšā par šīm pieviltajām dvēselēm!

Neko nenojaušot par Alberta vienošanos ar pāvestu, Lutera uzrakstīja viņam vēstuli kā savam priekšniekam – Maincas arhibīskapam. Šai vēstulei viņš pievienoja 95 tēzes par aplamībām, kādas tiek pieļautas atlaidu tirdzniecībā, un garīgo ļaunumu, kas tiek nodarīts atlaidu pircējiem. Tēzes viņš 1517. gada 31. oktobrī piestiprināja arī pie universitātes ziņojumu dēļa – Vitenbergas pilsbaznīcas durvīm. Tas bija aicinājums teologiem piedalīties disputā par atlaidām, tāpēc tēzes bija rakstītas latīņu valodā. Vai tēžu publiskošanas diena bija tieši vai netieši izvēlēta, ir grūti pateikt, tomēr nenoliedzami – tā ir zīmīga. Tas bija Visu svēto dienas priekšvakars, un pēc šīs dienas tiek atzīmēta Visu dvēseļu diena. Savukārt tēzēs visvairāk tiek runāts tieši par to, vai atlaidas, tāda veidā, kā tās tiek reklamētas un tirgotas, tuvina, vai – tieši otrādi – attālina cilvēku no Dieva svētlaimīgā tuvuma; kā arī par to, vai lūgšanas un aizlūgšanas nebūtu daudz iedarbīgāks līdzeklis kādas dvēseles (dzīvo

vai mirušo) atbrīvošanai no grēku nastas nekā nopirkta atlaidas zīme.

Noslēgumā

Pavisam noteikti Lutera negrasījās uzsākt Reformāciju. Kamēr viņš mierīgi turpināja veikt draudzes gana un universitātes profesora pienākumus, viņa tēzes tika iztulkotas vāciski un divās nedēļās jau bija zināmas visā Vācijā, bet divu mēnešu laikā – visā Eiropā. Maincas Alberts tās nekavējoties pārsūtīja pāvestam, kurš deva rīkojumu augustīniešu ordeņa vadībai Lutera apkļusināt (Luters bija augustīniešu mūks). Tomēr vētra, ko Lutera nevēlēti bija aizsācis, vairs nebija nomierināma. Evaņģēlija vārds, ka grēciniekam pestīšana tiek dāvāta par velti – vienīgi no Dieva žēlastības, lika iespīdēt dievišķai gaismai maldu tumsā ieslēgūšajā Baznīcā. Cilvēki lasīja Lutera tēzes un atteicās pirkt Tecela piedāvātās atlaidas. Bizness apstājās, un Sv. Pētera bazilikas celtniecību izdevās pabeigt tikai 1626. gadā – vairāk nekā 100 gadus vēlāk. [2]

Kristieši pasaulē

"Tas ir Mans darbs!" – saka Jēzus Kristus

Guntars Baikovs

Viena no bijušajām PSRS satelītvalstīm, pēc teritorijas gandrīz tik liela kā puse no Eiropas, pēc iedzīvotāju skaita – nedaudz lielāka par Latviju. Gan, kašmīra un Čingishana zeme. Skarba zeme, kurā tikai retais nodzīvo līdz septiņdesmit. Zeme, kurā šogad svin kristietības 20 (!) gadadienu. Mongolija. Arī mūsu sarunu biedrs ir mongolis – luterāņu mācītājs, vārdā Myadagmaa Nerguisaikhan jeb, kā viņu dēvē ikdienā, – Sainaa (mongoļu valodā – Labais). Viens no smaidīgākajiem cilvēkiem, kādu man nācies satikt.

Guntars. Pirms kāda laika draudzes avīzē publicējām sarunu ar Metjū Haizi (Matthew Haise), kurš tā – starp citu – mums pastāstīja, ka pašlaik Kristus baznīca strauji aug arī Mongolijā. Un te nu esi tu, luterāņu mācītājs no Ulanbatoras (Mongolijas galvaspilsētas). Pastāsti, lūdzu, kā tu nonāci Sentluisā.

Sainaa. Pirms četriem gadiem iepazinot ar Metjū. Jā, jā, ar to pašu jūsu Metjū Haizi. Viņš daudz palīdzēja baznīcai Mongolijā un tad reiz man jautāja, vai es vēlētos turpināt mācības Misūri Sinodes seminārā. Kas par jautājumu! Protams, es

to vēlējos. Sākumā mēģinājām noorganizēt iespēju iesaistīties tālmācības grupā, kur komunikācija ar pasniedzējiem notiek, izmantojot internetu, bet tas īsti nevedās. Mongolijā internets nav nekāds labais. Tad Metjū man piedāvāja atbraukt uz Sentluisu un pavadīt kādu mēnesi intensīvās studijās Konkordijas Seminārā. Kurš gan varētu pateikt "nē" šādam piedāvājumam! Te nu es esmu.

G. Metjū stāstīja, ka mūsdienu kristietība Mongolijā ir tikai pāris desmitus gadu gara, varbūt pareizāk būtu teikt, – īsa vēsture. Tomēr šo divdesmit gadu laikā kristīgā baznīca Mongolijā izaugusi no gandrīz nulles līdz vairāk nekā piecdesmit tūkstošiem.

S. Tā gan. Šogad svinam kristietības 20. gadadienu. Tas, protams, tāds nosacīts skaitlis – tā ir modernās, t.i., pēcpadomju, kristietības gadadiena. Nezinu, kad tieši šajā teritorijā parādījās pirmie kristieši, bet ir

Myadagmaa Nerguisaikhan ar ģimeni

saglabājušās liecības, ka jau septītajā gadsimtā vairākas mongoļu ciltis bija pieņēmušas kristīgo ticību. Tā tas turpinājies vismaz līdz pat Mongoļu impērijas sabrukumam. Pats varenais Čingishans, pasaules vēsturē lielākās impērijas valdnieks, esot pielūdzis patieso Dievu. Tā vismaz stāsta. Viena no viņa sievām – skaistākā un mīļākā sieva – esot cēlusies no kāda mongoļu kristiešu klana. Tas taču zināms, ko skaistās un mīļās sievas spēj darīt ar vīriem – vai tie būtu karavadoņi, vai ķēniņi. Redzi, kā Salamanam tā sievu lieta

(Turpinājums 10. lpp.)

Ko mums nozīmē 31. oktobris?

Laila Čakare

Kas steidzīgajam "lielpilsētas luterānim" atgādina par Reformācijas dienas tuvošanos? Lai cik dīvaini tas būtu – viena no norādēm ir izdobti spīguļojoši ķirbji un visāda "gotiska" atribūtika veikalū un krodziņu noformējumā. Redzot visus šos skeletus, melnos apmetņus un raganu cepures, īgna doma izskrien caur galvu – par pasaules ākstību un rotaļām ar nāvi. Bet Baznīcai taču nav ar to nekāda sakara, vai ne?! Tas ir tikai tas muļķīgais, no aizokeāna ievazātais *Helovīns*, kas nez kādēļ sakrīt ar mūsu nopietnajiem Baznīcas svētkiem.

No Baznīcas vēstures

Tomēr *Helovīnam* ir divas saknes, un viena no tām ir kristīga. Šo svētku nosaukums ir saīsinājums no *All-Hallows-Even* (arī *All Hallows' Eve* jeb *All Saints Eve*, burtiski – 'visu svēto vakars'), kas ir Visu svēto dienas priekšvakars.

Visu svēto dienas aizsākums rodams tālajā 609. gadā, kad pāvests Bonifācijs IV seno Romas panteonu iesvētīja Svētās Jaunavas un visu kristīgo martīru godam. Ar šo iesvētīšanas jeb veltīšanas aktu bijusi pagānu svētnīca tika padarīta par kristiešu baznīcu, un diena, kad tas notika, – 13. maijs – tika pasludināta par Visu ticības mocekļu un apliecinātāju piemiņas dienu.

Lai nu kā ar to pagānu dievnamu, bet šādas dienas noteikšana tiešām bija nepieciešama. Jau savos pirmsākumos Baznīca centās paturēt piemiņā tos, kas gājuši nāvē ticības dēļ. Uz to norāda arī pirmā asinsliecinieka Stefana kaismīgās pirmsnāves runas un viņa nogalināšanas apraksta iekļaušana Apustuļu darbu grāmatā (7. nod.).

Tomēr pirmajos pastāvēšanas gadsimtos Baznīca piedzīvoja tik daudzkārtējas un nežēlīgas vajāšanas, ka pieminēt pat tikai izcilākos ticības mocekļus viņu svētīgās aizmiņgšanas dienā bija neiespējami. Visu martīru diena lielā mērā atrisināja šo problēmu. Apmēram gadsimtu vēlāk pāvests Gregors III (731–741) šos svētkus pārcēla uz 1. novembri, pasludinot to par Visu svēto un visu martīru piemiņas dienu.

No pagānisma dzīlēm

Irījā ticība Kristum pārliecināto uzvaras gājienu uz sāka piektajā gadsimtā. Tomēr ķeltu tradīcijas un rituāli bija tik dziļi iesakņojušies tautas apziņā, ka tika pieņemti vēl gadsimtiem ilgi nu jau pārliecināti katoliskajā zemē.

Uz vasaras un ziemas, gaismas un tumsas

Fra Andželiko. Visi svētie. 15. gs. Nacionālā galerija Londonā.

robežas ķelti svinēja Pļaujas svētkus, kas iezīmēja lauksaimniecības gada beigas un jauna gada sākšanos. *Samhain* – mēnesis, kas iesākās mūsdienu oktobra beigās – novembra sākumā, ķeltiem bija ziemas jeb tumšā pusgada sākums, laiks, kas saistīts ar nāves un aizkapa tēmu. To sagaidot, visu nakti tika dedzināti ugunsķūri, lai paturētu gaismu kaut mazliet ilgāk un lai atvaļinātu ļaunos garus, kam, pēc ķeltu ticējumiem, nu bija dota pilna vaļa plosīties virs zemes. Cilvēki pārgērbās par mošķiem un raganām, lai, trāpoties tiem ceļā, tiktu noturēti par savējiem, citādi – ej nu zini, ko šie var nodarīt! Svētku naktī arī mirušie drīkstējuši atgriezties virs zemes, lai paviesotos pie vēl dzīvajiem savējiem. Viņiem svētku mielasts tika izlikts ārpusē pie mājas.

Pagānisma "kristianizēšana"

Piecus gadsimtus Baznīca vairāk vai mazāk uzcītīgi centās apkarot šos pagāniskos rituālus. 1000. gadā, Visu svēto dienas svinībām pievienojot Visu dvēseļu dienu (2. novembris) kā aizlūgšanas dienu par mirušajiem, šķiet, tiek noslēgts pamiers un panākts kompromiss. Kopš tā laika Visu svēto dienā trūkumcietēji, lūdzot dāvanas, pretī dod solījumu cītīgi aizlūgt par šī nama un saimes mirušajiem nākamajā, proti, – Visu dvēseļu – dienā. Šādā veidā jau 12. gadsimta beigās Visu svēto diena tiek atzīmēta visā Eiropā. Šekspīrs to piemin komēdijā *Divi Veronieši* (1539), kur Spīds aizrāda savam saimniekam Valentīnam: "Jūs runājat smilkstēdams kā ubags Visu svēto dienā." (2.c.1.a.)

Irījā un Skotijā jauktās – "kristīgi pagāniskās" – tradīcijas tiek piekoptas vēl 19. gadsimtā. Šajā laikā dāvanu lūdzēji pārsvarā ir bērni, kas tērpušies dažādos masku kostīmos. Kad tūkstošiem cilvēku no Eiropas dodas uz Ameriku labākas dzīves meklējumos, līdzīgu *Jauno zemi* viņi aizved arī savas svētku tradīcijas. 19. gadsimta vidū

Amerikā tie vēl ir lokāli īru un skotu izceļotāju svētki, bet jau 20. gadsimta sākumā *Helovīns* tiek svinēts vairākās lielajās pilsētās, iegūstot aizvien lielāku popularitāti. Mirušo senču barošana vai dāvanu došana trūcīgajiem nu tiek aizstāta ar saldumu pieprasīšanu. Pēdējo 100 gadu laikā šie svētki ir stipri aizstīdējuši prom gan no savas pagāniskās, gan kristīgās saknes, kļūstot par kārtējiem tirgotāju svētkiem, kad lielā vairumā var pārdoņot konfektes un cepumus, kā arī dažādas maskas un tērpus.

Tad kāds gan tam visam sakars ar Reformāciju, kuras piemiņas dienu mēs svinam 31. oktobrī? Principā jau nekāds – tikai diena. Un tas, ka slaveno deviņdesmit piecu tēžu publicēšanai arī ir divi cēloņi. No vienas puses – tālaika Baznīcas vadītāju alkatība un bezdievība zem liekulīgas dievbijības maskas, no otras – patiesas draudzes gana rūpes par viņam uzticētajām dvēselēm.

Indulgences

16. gadsimta sākumā grēku atlaidi pirkšana un pārdošana bija likumīga un izplatīta Baznīcas prakse. Ja cilvēks iegādājās šādu atlaidi jeb indulgenci tieši pirms nāves, tas nozīmēja, ka Baznīca piedod visus viņa grēkus un viņš ir atbrīvots no soda izciešanas šķīstītavā. Atlaidas varēja iegādāties arī par mirušajiem, tā glābjot viņus no nenosakāmi ilgā šķīstītavā pavadāmā laika. Lutērs sākotnēji nebūt nebija pret atlaidām kā tādām. Atlaidas tika pielīdzinātas labiem darbiem, piemēram, svētoceļojumiem, relikviju godināšanai u.tml. Bija nepieciešams vien kāds grēcinieks (vai viņa tuvinieks) patiesa un dievbijīga nolūka apliecinājums. Par tādu varēja tikt uzskatīts arī naudas ziedojums.

Darījums

1506. gadā tika uzsākta vērienīga Sv. Pētera katedrāles pārbūve Romā. Leons X, kurš kļuva par pāvestu 1513. gadā, ļoti vēlējās to pabeigt savas dzīves laikā. Šai celtnei bija jāiedveš bijība ikvienam, kas tajā ienāktu, un jāapliecina garīgās varenības pārkums pār katru laicīgo varu. Bet tas prasīja naudu. Daudz naudas. Un atlaidi tirdzniecība to varēja dot.

Savukārt Vācijā Alberts fon Hoenollers nesen bija iegādājies Maincas bīskapiju. Naudu šim darījumam viņš bija aizņēmis, un nu tā bija jāatmaksā.

Baznīcas amatu tirdzniecība bija plaši izplatīta vēlīnajos viduslaikos. Kurš gan tobrīd atcerējās Svēto Rakstu nosodošos vārdus par *simoniju* – apustuliskā kalpošanas amata tirgošanu (sk. Ap. d. 8:9–24)!

Albertam vajadzēja varu. Un naudu. Jo Maincas arhibīskapa tituls nebija lēts. Ar

Skaisti jānoriet

Šoreiz iepazīsimies ar mūsu draudzes locekli Rūdolfu Klintonu, pēc profesijas – dārznieku. Jau vairākus gadus ar sirdi un dvēseli viņš iesaistās draudzes dzīvē, dievnama apkārtnes sakopšanas darbos. Svētīga ir arī viņa līdzdalība draudzes padomes darbā – ar savu dzīves pieredzi, profesionālajām zināšanām un garīgo skatījumu uz draudzi viņš tapis par rosīgu un uzticamu draudzes darbinieku.

Pastāsti, lūdzu, par savu ticības ceļu – kāds tas ir bijis?

Dievs mani uzrunāja jau bērnībā. Tā kā tie bija padomju gadi un tajos laikos visi bija ļoti iebaidīti, tad uz baznīcu, uz Veco Ģertrūdes baznīcu, ko apmeklēja tuvinieki, mani neveda. Mana pirmā sastapšanās ar Dievu notika kapusvētkos. Manas tantes mani ņēma līdzī uz kapusvētkiem – tas mani kā bērnu dziļi iespaidoja. Īpaši mani uzrunāja dziesmas un mūzika. Atceros, ka dziedāju līdzī "Tuvāk, pie Tevis, Dievs, tuvāk aizvien.." un, lai arī šīs dziesmas vārdus īsti sapratu tikai vēlāk, jau toreiz tā mani dziļi aizkustināja.

Padomijas laikos es daudz klausījos klasisko mūziku – Bahu, Mocarta Rekvīemu –, tā mani stiprināja, īpaši tad, kad bija pavisam drūmi, jo tika propagandēts, ka viss ir brīnišķīgi, ka tūlīt būs komunisms, bet tie bija lieli meli.

Gribētu teikt, ka ar To Kungu es biju vienmēr. Manas tantes man nesa Baznīcas kalendāru, tajā tika publicēti citāti no Rakstiem. Es bieži lasīju un pārdomāju šīs Rakstu vietas, un tās mani stipri ietekmēja. Reizēm kādas Rakstu vietas man šķita dīvainas un neizskaidrojamas, piemēram, ka, labu darīdams savam ienaidniekam, tu krāj uz viņa galvas kvēlojošas ogles. Tikai vēlāk sapratu šos vārdus. Sapratu arī Jēzus Kristus mācību, ka Dievs mīl visus cilvēkus un visiem ir jādara labu. Es savā dzīvē esmu centies citiem cilvēkiem darīt labu, tomēr esmu arī sapratis, ka, labu darīdami, mēs varam otram nodarīt ļaunu, jo labu gribēt mums ir dots, bet labu darīt – ne.

Kā dārzniekam man cilvēkiem bieži nākas teikt, kā pareizi jārikojas, taču viņi reizēm iedomājas, ka labi būs tā, kā ir kaitīgi dabai un apkārtnē. Arī savstarpējās attiecībās – cilvēks vispirms grib pārveidot citus, it kā citi būtu pie visa vainīgi, un tikai tad sāk lūkoties savā virzienā, sevis pārveidošanas virzienā. Mūsu sabiedrībā, pirmām kārtām – mūsu, latviešu, vidē izplatīts, ka ne jau es, bet tie citi vainīgi; vispirms es izveidošu tos citus un pēc tam sevi. Esmu ievērojis, ka, tiekoties ar citiem cilvēkiem, mēs nerunājam ne par sevi, ne arī mēģinām uzklaut ar iepazīt otru

cilvēku, bet uzreiz runājam par citiem – par valdību, par politiku, būvējam aprunājam citus. Tā notiek gan valdībā, gan valstī. Tas diemžēl pie labām sekām neved. Vispirms ir jāsāk ar sevi. Kaut mēs varētu atcerēties, ko dziedam dievkalpojumā: "Svētīgs, kas nestāv bezdievīgu runās..!"

Kā tu nokļuvi Biķeros?

Padomju gados esmu bijis daudz dažādās baznīcās, arī katoļu, pareizticīgajās, – gan apmeklējis dievkalpojumus, gan ekskursijās apbraukājis Latgales, Kurzemes, Vidzemes dievnamus. Esmu braucis kopā ar ērgelniekiem Romualdu Jermaku un Aivaru Kalēju – tas bija ļoti skaisti, kad šie mūziķi spēlēja baznīcās. R. Jermaks daudz spēlēja katoļu draudzēs.

Esot dažādos dievnamos, mani bieži pārņēma tāda īsta miera sajūta. Visapkārt ticības lietas tika nolietgatas, bet izrādījās, ka visur ir cilvēki, kas saglabā un nodod tālāk ticību, rūpējas par savu dievnamu, to kopj un uztur.

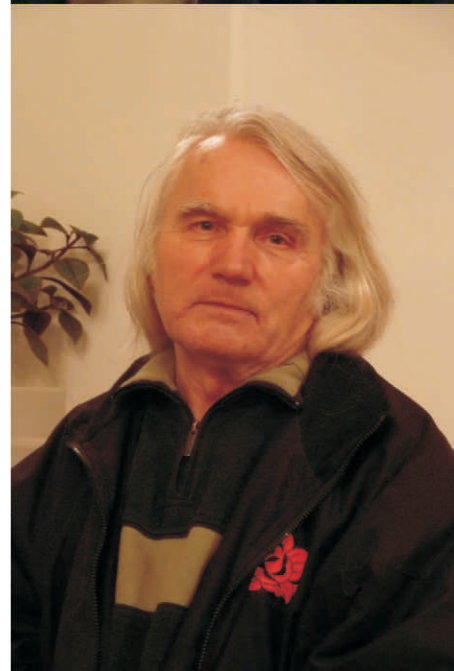
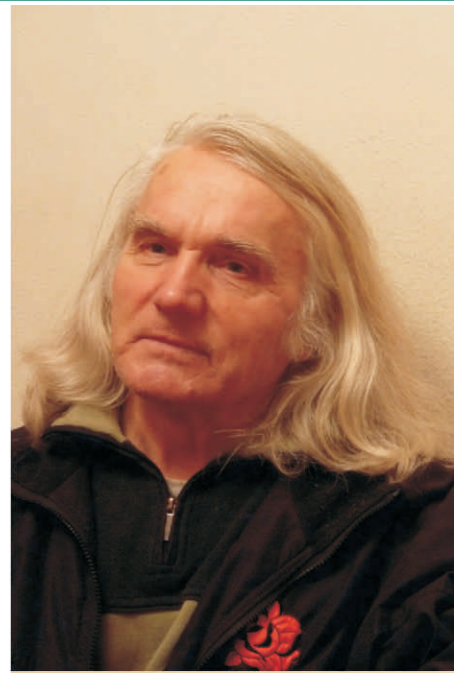
Tolaik ievēroju arī Biķeru baznīcu, taču te bija ierīkota vitražistu darbnīca. Skumji bija uz to skatīties, tomēr par labu vitražistiem varu teikt, ka viņi kaut cik baznīcas apkārtni uzturēja, nebija tā, ka te būtu tikai drupas.

Kad Biķeros atsākās dievkalpojumi, pamazām arī es sāku nākt uz draudzi. Sākumā nācu neregulāri, tomēr Dieva Vārds mūsu mācītāja Aleksandra Bītes sprediķos mani uzrunāja. Nolēmu, ka jāstājas draudzē. Jau sirms virs būdams, izgāju katehēzes nodarbības, un tad es kļuva par pilntiesīgu draudzes locekli. Dieva mieram ir jāienāk mūsu dvēselēs un dzīvēs, un to es jūtu, esot draudzē un dievkalpojumos.

Kā tu raksturotu mūsu draudzi?

Man ir svarīgi, ka mūsu draudzes mācītājs nerunā puķainā valodā, bet viņa sprediķos ir skaidrs Evaņģēlija pasludinājums. Arī citur esmu dzirdējis skaistus sprediķus, bet tomēr ir sajūta, ka Dieva Vārds tiek kaut kā vienkāršots, it kā mēģinot to pielāgot cilvēkiem pieņemamā veidā, un tas man neiet pie sirds. Un, ja reizēm es kaut ko nesaprotu mūsu mācītāja sprediķos, man tomēr ir pārliecība, ka ir patiess Evaņģēlijs pasludināts. Tas rada uzticamību teiktajam Vārdam.

Ar savu cilvēcisko prātu es varu daudz ko nesaprast, bet Kristus un Viņa Vārds ir ceļš, pa kuru staigāt visu dzīvi. Šeit mēs pilnību nevaram sasniegt, taču varam tīkties arvien dziļāk un dziļāk Viņa Vārdus satvert un izprast, bet visu mēs šeit nekad neizpratīsim, cilvēkam nav sasniedzami Dieva Vārda dziļumi. Tomēr šis Vārds ir jāuzņemas, tas uz mums iedarbojas un atstāj savas pēdas. Tāpēc vissvarīgākais ir, lai tas tiktu pasludināts

(Turpinājums 6. lpp.)

(*Turpinājums no 5. lpp.*)

uzticami, nesagrozīti.

Vēl man mūsu draudzē patīk, ka mēs skaisti dziedam. Mūsu draudzē tiek domāts par mūziku, ir brīnišķīgi kora dziedājumi svētku dievkalpojumos. Priecājos, ka esam ieguvuši ērģeles.

Šķiet, ka esam diezgan atsaucīgi, nākam uz talkām. Lai gan gadās, ka reizēm ierodas mazāk cilvēku, tomēr mēs padarām darbus, ko bijām iecerējuši – sakopjam dievnamu un apkārtni, un tas mani ļoti iepriecina.

Jā, ir jāatzīst, ka, kopš tu aktīvi esi iesaistījies draudzē, mūsu dievnama apkārtnē ir kļuvusi skaistāka – košumkrūmi glīti apcirpti, zālājs sazēlis daudz leknāks, jau agri pavasaros priecē pirmie ziedi...

Es to daru ar prieku, jo, ja man ir dots spēks un varēšana, tad arī ir jādara – ir jāsakopj tā vieta, kur mēs dzīvojam. Neesmu no tiem, kas uzsver, ka šī pasaule ir bēdu ieļļa. Es pateicos Dievam par katru dienu, ko viņš man ir dāvējis, vai tā būtu lietaina vai saulaina. Tas Kungs man to ir devis, lai es kaut ko spētu šai dienā padarīt, kādam palīdzēt.

Draudze atbalsta manas idejas, un mēs pa šo laiku esam daudz izdarījuši. Arī turpmākajiem darbiem mums ir skaistas idejas. Piemēram, viena no nākotnes iecerēm ir mūsu mācītājam, proti, ka varētu tikt izveidots dārza parks, kurā varētu nākt arī citi cilvēki priecāties un baudīt tos augļus, ko Dievs mums devis.

Pastāsti, kā tev radās doma pie vecās Ķestermaļas veidot vīnogulājus? Vīnaks taču nav Latvijā ierastākais kultūraugs!

Ar vīnogu audzēšanu mēs kā draudze esam iesaistīti kopīgā darbā, kas var nest lielu labumu un svētību. Vēl vairāk labumu un svētību es redzu, darbojoties pie augiem, kas paliks nākamajām paaudzēm, jo mēs šajā pasaulē te esam, te atkal neesam, bet koki – tie dzīvo ilgāk nekā cilvēki. Arī vīnogas paliks mazajiem bērniņiem, kas tikai tagad sāk nākt draudzē un piedalās dievkalpojumos. Es ceru, ka par vīnogām būs prieks gan pašiem, gan citiem. Bet ne jau stādītājam vai laistītājam, bet gan Tam Kungam slava, kas audzē. Tā tas ir.

Tev ir amats, kas bieži minēts Bībelē. Kā tu kļūvi par dārznieku?

Manas mātes brālis Valdis bija dārznieks, un es skatījos, kā viņš strādā, kā darbojas. Redzēju, kā viņš pārdzīvoja, kad kolhoza laikos viņa dārzs un stādījumi tika atstāti novārtā. Vairāk viņa ietekmē es izvēlējos dārznieka profesiju vai varbūt Tas Kungs tā vēlējās, bet jau no bērnības es esmu gribējis kļūt par dārznieku, tas ir bijis viens no manas dzīves sapņiem, par kuru vairāk vai mazāk esmu domājis, arī tad, kad strādāju par inženieri. Kad sapratu, ka mana augstskolas izglītība pie *padomijas* ekonomikas ir tikai *ķeksīša pievilksana*, es pārgāju uz apzaļu-

mošanu – iestājos tehnikumā un ar pilnu atdevi iesaistījos dārzu veidošanā un cilvēku vadīšanā apzaļumošanas jomā. Jūrmalā, Ķemeros, manā pārraudzība bija kādi 20 darbinieki, un mēs nodarbojāmies ar apzaļumošanu no Priedaines līdz Ķemeriem. Apzaļumojām arod biedrības atpūtas namus (tās bija cilvēkiem atņemtās mājas vai no jauna būvētās), un es biju ļoti laimīgs, ka spēju sukot un veidot, un daļēji arī labot kļūdas un neizdarības – to tur bija ļoti daudz.

Vai, lasot Svēto Rakstu vietas, kur pieminēts dārznieka darbs, tev palīdz tas, ka pārzini šo profesiju?

Jā, tā laikam ir, jo es ļoti labi zinu, kā, piemēram, ir, ja zeme netiek sagatavota un kādu kultūraugu iesēj starp ērkšķiem, tad tur tiešām visa labā sēkla iznīkst. Es to uztveru ļoti tieši. Reizēm ir jāpieņem skarbs lēmums – ka koks ir jānocērt, jo tā ābele, piemēram, savu laiku ir nokalpojusi vai ir slima. Ja vēlamies, varam atstāt skaistumam, bet augļus tā vairs nenesīs. Ja gribam augļus, tad ir jāpieiet radikāli, un tādā ziņā dārznieka amats nav saudzējošs – bieži vien man nākas izraut, nozagēt, izcirst. Nereti nākas labot arī tās kļūdas, ko cilvēki pieļāvuši, stādīdami kokus, bet nedomādami par nākotni. Cilvēki pārdzīvo, bet tāds ir dārznieka amats – reizēm ļoti skarbs, tomēr tas sagādā arī daudz prieka, īpaši brīžos, kad augš tevi atbild par gādību.

Vienu ir jāatceras – ka apdzīvota vieta nav mežs, un, ja tur aug koks, tad jāpieliek roka un jāveido, bet, ja tas traucē, tad – jāņem ārā.

Tu nāc no lielas ģimenes. Pastāsti, lūdzu, par to!

Jā, es nāku no lielas ģimenes. Mēs kopā bijām 10 bērni, bet pirmais un pēdējais bērniņš nomira, vēl mazi būdami. No astoņiem izdzīvojušajiem bijām seši brāļi un divas māsas. Mums bieži, lielā ģimenē dzīvojot, bija grūti, nebija pat, ko ēst, bet visapkārt skanēja: mēs esam vislabākie, visvarenākie. To es arvien atceros, skaitot Tēvreizi: "Dienišķo maizi dod(i) mums šodien!" Nu esam palikuši tikai četri, pamazām visi aiziet. Arī mana aiziešana tuvojas – 70 gadi ir jau ilgs laiks, un es ar to esmu mierā. Arī mans dvīņubrālis jau ir miris. Toreiz es daudz domāju, kā tas nākas, ka vienu cilvēku Gars uzrunā, bet otru – ne. Es gan to nesaku par savu dvīņubrāli, jo viņš ticēja Dievam savādā veidā. Mēs kopā klausījāmies Baha mūziku, lasījām Dieva vārdu, tomēr uz baznīcu viņš nenāca – es nezinu, kāpēc. Bet es ceru, ka ticība Dievam viņu noteikti stiprināja arī pēdējos brīžos.

Mūsu Klintonu ģimenē ir bijis daudz slavenu cilvēku – sportisti, pat ģenerālis, bet ir bijis ļoti maz ticībai pievērstu cilvēku. Mēs ceļamies, klūpam, ejam, cīnāmies, kaut ko pēc sava prāta cenšamies uzlabot, bet faktiski tā ir tāda sadzīvīsku problēmu, nevis garīgu lietu risināšana. Bet garīgās vērtības man ir augstākās, t.i., rūpes par dvēseli, nevis miesu.

Mans brālis Krišjānis – paldies Dievam! – sāka nākt uz baznīcu. Ar prieku skatījos, kā

viņš nāca uz katehēzes mācību, Bībeles stundām. Varēja manīt, ka baznīcas apmeklējumi dod viņam mieru un skaidrību dzīves uztverē. Svētais Gars viņu uzrunāja, un viņš tika uzņemts mūsu draudzē. Viņam ir pāri par 70 gadiem un tagad veselības dēļ uz dievkalpojumiem atnākt ir arvien grūtāk.

Bet mana meitiņa, kaut gan abi kopā esam apmeklējuši dievkalpojumus, diemžēl pasaulīgu apstākļu dēļ šobrīd nenāk uz baznīcu, bet es ļoti ceru, ka Tas Kungs viņu uzrunās un viņa pievērsīsies Dievam. Liela daļa ļaužu ar vārdiem saka "jā, jā", bet darbi neseko. Nenāk pie Tā Kunga, pie Evaņģēlija, pie Dievgalda. Kad ir slikti, tad Viņu piesauc, bet, kad ir labi... Tā, protams, nedrīkstētu būt.

Es priecājos par katru atgriezušos cilvēku, kuru Gars ir uzrunājis, jo es ļoti cenšos pulcināt savus tuvākos ticībai. Ja Gars viņus neuzrunā, tad es vismaz cenšos ar savu dzīvi, ar savu darbību rādīt, ka mēs dzīvojam Dieva mierā un priecājamies arī par dzīvi un pasauli.

Tu teici, ka daudzi no tavējiem jau aizgājuši. Kā Tu uztver nāvi?

Skaisti jānoriet. Tā gribētos. Skaidrs, ka jauni vairs nebūsim. Tolaik, kad mans dvīņubrālis nomira, ārsti sacīja, ka arī man atlikuši kādi trīs, varbūt pieci gadi, ko dzīvot. Pateicoties Tam Kungam, joprojām esmu darbaspējīgs un priecājos par dzīvi, un tiešām esmu laimīgs – nekas nesāp, daudz ko vēl varu padarīt, tomēr – saprātīgs cilvēks domā par aiziešanu.

Cilvēka mūžs ir 70 gadi, kas stiprs – tam vairāk. Man no nāves nav bail. Es vairākas reizes esmu sajutis nāves tuvumu, un es nebaidos, jo saprotu, ka tā, kā Bībelē ir sacīts, tā tam jānotiek. Pie sava mūža ilguma cilvēks neko nevar pielikt. Šo nebaidīšanos iegūst tikai ticībā, tikai ticībā mēs rodam prieku un spēku dzīvot. Tas mani stiprina.

Kā tu izjūti laiku, kurā dzīvojam?

Mēs ļoti daudz laika veltām miesas vajadzību apmierināšanai un esam aizmirsuši garīgās vērtības – tās tik ļoti reti tiek celtas. Tā degradācija, kas nākusi pāri 50 gadus, ir atstājusi ļoti dziļas sekas. Lai to labotu, ir vajadzīgs ilgāks laiks, lai kaut kas varētu mainīties, šķiet, nepieciešama divu paaudžu nomaīņa. Mūsos vēl pārāk dziļi ir iesēdies ilgstoši potētais uzskats, ka augu tikai vajag iestādīt un kopt kā rozi, tad arī izaugs roze, – atnāks kāds no malas un izdarīs un sakārtos visas nepieciešamās lietas, lai mēs varētu būt laimīgi. Mēs joprojām gaidām dārznieku no malas – pareizo prezidentu, ministru –, bet paši neko nedarām, rokas nolaiduši, tikai gaidām, un, ja laime neiestājas, neapmierinātībā sākam izteikt negācijas.

Patiesībā mums visiem vajadzētu pieaugt Kristū. Tas gan varētu līdzēt.

Viena no lielākajām problēmām,

manuprāt, ir tā, ka mēs neprotam pasmieties paši par sevi. Mēs smejamies par citiem un izsmejам citus cilvēkus. Tas mūs grauj kā valsti, kā sabiedrību. Tā ir arī zināma augstprātība, jo vieglāk jau ir aprunāt citus, nevis analizēt savu rīcību, savest sevi pašu kārtībā.

Tagad, kad esmu ieguvis mieru no Dieva, bieži varu kā no malas vērot dažādas situācijas. Tik bieži tiek izteiktas pārāk lielas emocijas, nedomājot par sekām! Tas ir raksturīgs visiem, arī man, bet tomēr, paldies Dievam, man arvien vairāk izdodas

Pārdomām

Ikviens lai ir paklausīgs varām

Eva Lūse

Apustulis Pāvils Vēstulē romiešiem raksta kristiešiem pamācību, sakot: *"Ikviens lai ir paklausīgs varām, kas valda. Jo nav valsts varas, kā vien no Dieva, un tās, kas ir, ir Dieva ieceltas. Tātad tas, kas pretojas valsts varai, sacelās pret Dieva iestādījumu. Bet tie, kas sacelās pret to, paši sev sagādā sodu."* (Rm 13:1–2)

Vai šī apustuļa pamācība ir spēkā arī šodien?

Protams, ir. Vai šī apustuļa pamācība attiecas arī uz demokrātiski ievēlētām valdībām, kuras netiek nodrošinātas tieši ar Dieva iecelta vadītāja nonākšanu karaļa vai ķēniņa amatā?

Protams, attiecas. Vai šī apustuļa pamācība attiecas uz varām, kuras īsteno netaisnu rīcību pret saviem pavaltstniekiem?

Protams, attiecas. Vai šī apustuļa pamācība tiek ievērota mūsdienā Latvijā?

Paklausību varētu iedalīt divās daļās – ārējā paklausība un iekšējā.

Apustulis tālāk raksta: *"Tāpēc maksājiet arī savas nodevas: viņi, kas uz to raugās, ir Dieva kalpi. Dodiet katram, kas viņam pienākas: nodevas, kam nākas nodevas, muihu, kam nākas muiha, bijību, kam nākas bijība, cieņu, kam nākas cieņa."* (Rm 13:6–7)

Uz ārējo paklausību būtu attiecināms teksts par nodevām un muitām. Nodokļu samaksa, aplokšņu algu neņemšana, nepieķiršana pirkat kādu preci vai iegūt kādu pakalpojumu bez čeka, kaut arī tā ir lētāk, – tās ir pirmās lietas, kuras nāk prātā un kurās laikam visbiežāk pārkāpjam šo ārējo prasību pēc paklausības. Mēs gan nereti dzirdam sakām, ka nodokļu sistēma ir netaisna, ka nodokļi ir nesamērīgi augsti, ka nav vērts tos maksāt, jo savas dzīves laikā, iespējams, augļus nemaz nebaudīsim, jo

piebremzēt, bet to mums vēl visiem vajadzētu mācīties.

Un sava viedokļa uzspiešanu – arī to vajadzētu *piebremzēt*. Savs viedoklis un sava taisnība nav jāizkaro – gan Tas Kungs visu sakārtos. Savu viedokli es pasaku, bet, ja nenotiek tā, kā esmu cerējis, es paeju maliņā. Jo, ko darīt, man pietiek – ar sevi, ar dārzu, ar apkārtni. Es nespēju izdarīt visu. Lauzt cilvēku nav jēgas, jo visas lietas Dievs sakārtos – labajām dos auglību un izdošanos, nevajadzīgās iznīcinās.

Pārdomām

Ikviens lai ir paklausīgs varām

Eva Lūse

Apustulis Pāvils Vēstulē romiešiem raksta kristiešiem pamācību, sakot: *"Ikviens lai ir paklausīgs varām, kas valda. Jo nav valsts varas, kā vien no Dieva, un tās, kas ir, ir Dieva ieceltas. Tātad tas, kas pretojas valsts varai, sacelās pret Dieva iestādījumu. Bet tie, kas sacelās pret to, paši sev sagādā sodu."* (Rm 13:1–2)

Vai šī apustuļa pamācība ir spēkā arī šodien?

Protams, ir. Vai šī apustuļa pamācība attiecas arī uz demokrātiski ievēlētām valdībām, kuras netiek nodrošinātas tieši ar Dieva iecelta vadītāja nonākšanu karaļa vai ķēniņa amatā?

Protams, attiecas. Vai šī apustuļa pamācība attiecas uz varām, kuras īsteno netaisnu rīcību pret saviem pavaltstniekiem?

Protams, attiecas. Vai šī apustuļa pamācība tiek ievērota mūsdienā Latvijā?

Paklausību varētu iedalīt divās daļās – ārējā paklausība un iekšējā.

Apustulis tālāk raksta: *"Tāpēc maksājiet arī savas nodevas: viņi, kas uz to raugās, ir Dieva kalpi. Dodiet katram, kas viņam pienākas: nodevas, kam nākas nodevas, muihu, kam nākas muiha, bijību, kam nākas bijība, cieņu, kam nākas cieņa."* (Rm 13:6–7)

Uz ārējo paklausību būtu attiecināms teksts par nodevām un muitām. Nodokļu samaksa, aplokšņu algu neņemšana, nepieķiršana pirkat kādu preci vai iegūt kādu pakalpojumu bez čeka, kaut arī tā ir lētāk, – tās ir pirmās lietas, kuras nāk prātā un kurās laikam visbiežāk pārkāpjam šo ārējo prasību pēc paklausības. Mēs gan nereti dzirdam sakām, ka nodokļu sistēma ir netaisna, ka nodokļi ir nesamērīgi augsti, ka nav vērts tos maksāt, jo savas dzīves laikā, iespējams, augļus nemaz nebaudīsim, jo

piebremzēt, bet to mums vēl visiem vajadzētu mācīties.

Un sava viedokļa uzspiešanu – arī to vajadzētu *piebremzēt*. Savs viedoklis un sava taisnība nav jāizkaro – gan Tas Kungs visu sakārtos. Savu viedokli es pasaku, bet, ja nenotiek tā, kā esmu cerējis, es paeju maliņā. Jo, ko darīt, man pietiek – ar sevi, ar dārzu, ar apkārtni. Es nespēju izdarīt visu. Lauzt cilvēku nav jēgas, jo visas lietas Dievs sakārtos – labajām dos auglību un izdošanos, nevajadzīgās iznīcinās.

Ko tu vēlētu savai draudzei?

Nāciet pēc iespējas biežāk uz baznīcu, piedalieties draudzes dzīvē! Arī *pie tējas* vajadzētu vairāk cilvēku iesaistīt, jo sadraudzība brāļu un mūsu starpā – tā ir svarīga jau šeit. Un, paldies Dievam, mūsu draudzē šī sadraudzība ir. Reizēm ir sevi jāpārvar, jo mīlestība jau nerodas pati no sevis. Ja mums nav saskares, nav attiecību ar cilvēkiem, tad nekas arī nenotiek, bet Dievam visas lietas vērtīgas, kur piesauc Viņa Vārdu.

Man ir mana lutertīcība, tā mani mierina un stiprina, un man vairāk neko nevajag. 🙏

Intervēja Eva Lūse